

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ МЕТИ ОПОДАТКУВАННЯ

Варчук О.А.,
Грабовенко О.А.,
Зубенко В.С.

Одеський національний політехнічний університет

На сьогоднішній день в Україні підприємства функціонують у нестабільних умовах, що пов'язано з кризовою ситуацією в країні та недосконалістю податкової системи. Підприємствам необхідно прагнути до зниження податкових платежів та шукати шляхи оптимізації податкового навантаження [1].

Одним з напрямків зниження податкового навантаження є податкове планування, яке можливо здійснити шляхом визначення облікової політики підприємства в частині податкового обліку. Формування облікової політики для мети оподаткування важливо, як на теоретичному, так і на практичному рівні, тому що пов'язано з недосконалістю сучасної законодавчо-нормативної бази.

Питання, пов'язані з формуванням облікової політики в частині податкового обліку є предметом дослідження таких вітчизняних науковців, як: Барановська Т.В., Бутинець Ф.Ф., Крупей Н.С., Кузьменко Г.І., Охромович О.Р., Савченко О.С., Хоменко Ю.О. та інші. Але через відсутність чіткої регламентації на законодавчому рівні ці питання і досі залишаються актуальними та потребують поглибленого дослідження.

Облікова політика це сукупність прийомів і способів ведення бухгалтерського обліку, а також інформаційна база системи управління на підприємстві. На законодавчому рівні, враховуючи обрану стратегію розвитку, підприємствам надано право самостійно обирати облікову політику та дозволені альтернативні варіанти її формування [2]. Враховуючи вплив облікової політики на фінансові показники діяльності підприємства, питання її формування залишаються актуальними як в теорії, так і на практиці [3, 4].

Облікова політика для цілей оподаткування – це документ, у якому платник податків повинен прописати ті всі правила і методи, якими він має намір керуватися при розрахунку і сплаті податків та зборів [5].

Крупей Н.С. [6] визначає три основні завдання формування облікової політики підприємства для мети оподаткування повинна:

– організація ведення податкового обліку організаційно-технічні, розробка системи документообігу для формування показників податкових реєстрів тощо, розробка системи податкових реєстрів.

– вибір найбільш прийнятних для підприємства способів обліку, відносно яких існують альтернативи передбачені податковим законодавством.

– висвітлення окремих питань щодо справляння податкових платежів за якими існують протиріччя в нормативних актах або які взагалі не регламентовані законодавством [6].

Вирішення цих завдань дозволить поліпшити взаємовідносини підприємства з податковими органами, уникнути багатьох конфліктів та штрафних санкцій.

Облікову політику для мети оподаткування слід формувати дотримуючись двох важливих аспектів:

– по-перше, використовуючи принцип послідовності (який передбачає принцип постійного (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики [7]);

– по-друге, застосування норм і правил Податкового кодексу України [8].

У Методичних рекомендаціях щодо облікової політики підприємства [9] визначено, що для формування облікової політики слід розробити відповідний розпорядчий документ

(наказ, положення тощо) в якому доцільно відокремити розділ присвячений організації ведення податкового обліку.

Отже, в розпорядчому документі про облікову політику підприємства необхідно визначити:

– основні аспекти організації ведення податкового обліку: перелік податків, що сплачує підприємство, строки сплати податків, строки подання звітності, перелік первинних документів та реєстрів обліку, синтетичних та аналітичних рахунків на яких здійснюється облік податків та інше (рис. 1);

– осіб, що будуть відповідати за складання та надання податкової звітності та сплату податків.

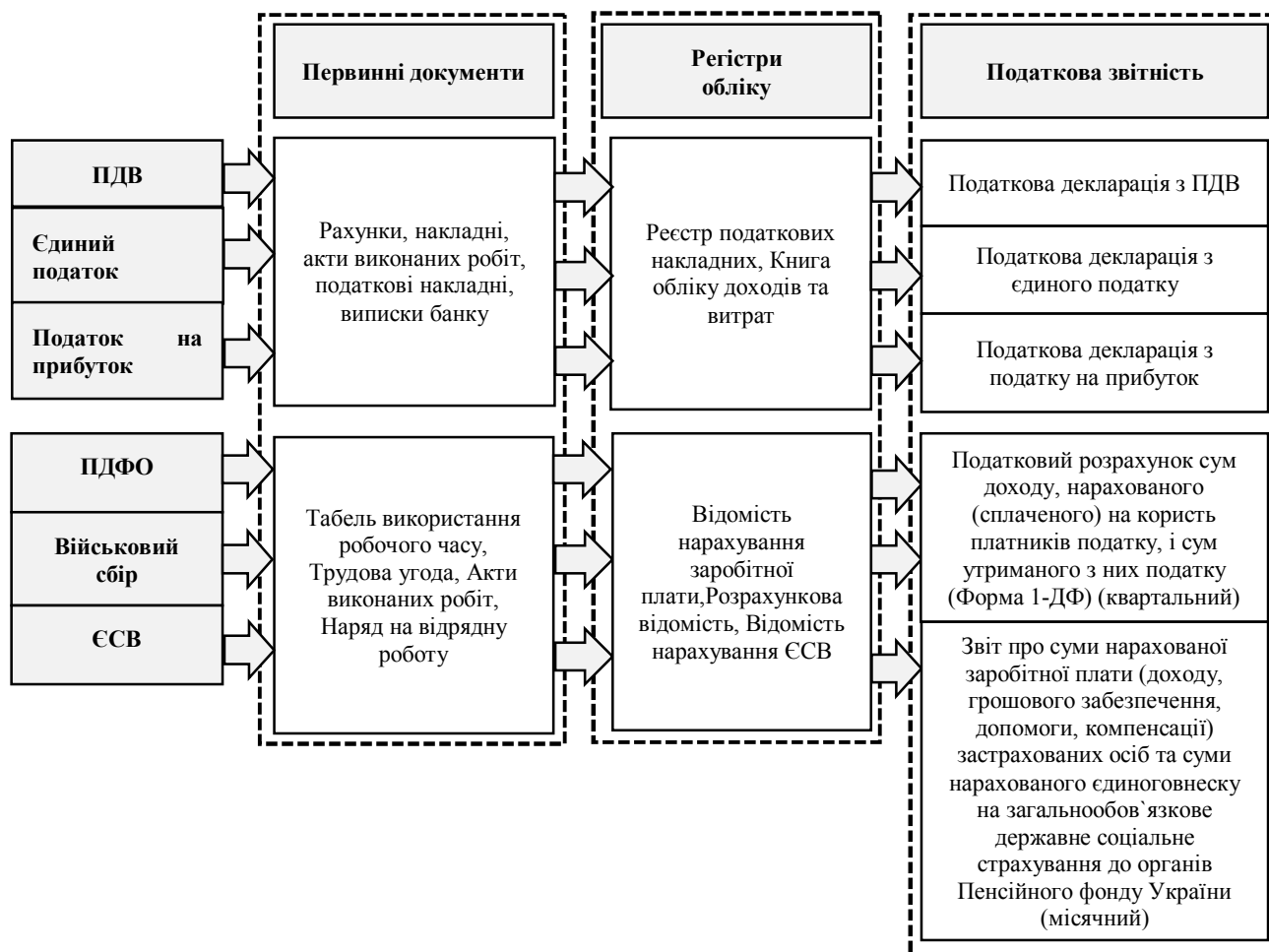

Рисунок 1 – Основні аспекти організації ведення податкового обліку

Отже, облікова політика підприємства для мети оподаткування повинна містити основні питання щодо організації та ведення податкового обліку, визначення, вибір та застосування яких зменшить кількість помилок при веденні податкового обліку, підвищить ефективність і дієвість внутрішнього контролю за його веденням. Тому, необхідність розробки спеціального документа, що визначає облікову політику підприємства та враховує моменти ведення податкового обліку й входить у систему його внутрішнього нормативного регулювання.

Проаналізувавши дане питання можна сказати, що розробка та впровадження облікової політики підприємства для цілей оподаткування значно спростить роботу бухгалтерії тобто в частині нарахування податків з точки зору повноти, об'єктивності, достовірності їх

відображення, а забезпечення інформацією внутрішніх і зовнішніх користувачів для контролю і своєчасного виконання зобов'язань перед державою, сприяє до уникнення непорозумінь з податковими органами.

Література:

1. Ананська М.О. Економічні вигоди суб'єктів господарювання від використання податкового компромісу [Електронний ресурс] / М.О. Ананська // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2015. – № 4 (20). – С. 251-255. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n4.html>.
2. Варчук О.А. Облікова політика підприємства: визначення та проблеми формування / О.А. Грабовенко, О.А. Варчук // Економіка. Фінанси. Право. – 2016. – №3. – С. 19-24.
3. Кірсанова В.В. Вплив облікової політики підприємства на формування його фінансових результатів /Кірсанова В.В., Пеліпадченко Д.С. //Інноваційна економіка, 2013, № 6, С. 50-56.
4. Селіванова Н.М. Облікова політика підприємства: проблеми визначення поняття та нормативно-правового регулювання / Н.М. Селіванова // Економіка. Фінанси. Право. – 2016. – № 7. – С. 18-22.
5. Кузьменко Г. І. Формування облікової політики підприємства в цілях оподаткування / Г.І. Кузьменко // Економічний простір. – 2011. – № 56/1 – С. 210-216.
6. Крупей Н.С. Деякі аспекти формування облікової політики для цілей оподаткування / Н.С. Крупей // Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент». – 2012. – Вип. 9 (2). – С. 231-240.
7. Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф.Ф. Бутинець / [за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця] – [3-е вид., доп. і перероб.]. – Житомир: ПП Рута, 2002. – 592 с.
8. Податковий кодекс України від 23 грудня 2010 р., № 2856-VI. – [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
9. Методичні рекомендації щодо облікової політики: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article%3Fart_id=364675&cat_id=363499.